

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely, Főtér 9 szám.
Telefon: 42. szám.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyitótérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:
Egész évre 10 korona, félévre 5 kor,
negyedévre 2.50 korona.
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetési díj:
Hivatalos hirdetéseknel minden szó után
9 fill. Petit betűknél nagyobb, avagy
tiszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések természetk szerint egy négyszög
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknel árkedvezmény.

A bohózat vége.

— nov. 6.

Lesz-e már vége annak a bohózatnak, amelyet az ellenzék rövidlátósága még mindig napirenden tart?

Azt kell hinnünk, hogy az új koalíció vezéreit a szenvedélyességük teljesen vakokká tette. Csak így érthető, hogy úgy folytatják a maguk immár izléstelen komédiáját, mintha a szomszéd Balkánon semmi sem történnék. Ha a háboru kitörése előtt még azzal igazolhatták a parlamenti forradalmat, hogy ők azt hiszik, hogy a kormány részéről csak taktika a Kelet készülő forrongására való rámutatás, ma már csak nem mondhatják ezt! — Hiszen bár igazuk lett volna, bár csakugyan csak taktika lett volna a Balkánra való hivatkozás! De sajnos ma már világosan látható, hogy a haderő felszerelésének szüksége csakugyan égető volt és hasznát nem tűrt.

Ha valaha igazolást nyert egy rendkívüli politikai akció és egy rendkívüli eljárás, úgy ez a június 4-iki volt, mert ma már ország-világ előtt fényesen be igazolódott, hogy a véderőtörvénynek minden körülmények közt való keresztülhajtása valószínűs salus reipublicae volt. — Egyenesen a létkérdés volt, hogy a hadsereg megerősíttessék az új védőtörvényvel. Képzeliük csak el most, hogy milyen helyzetben lennének ma, ha a véderőtörvény tárgyalása még mindig a június 4-ike előtti állapotban volna. Hogyan állhatna meg a mi diplomáciánk az európai nagyhatalmak előtt, ha nem lenne megetté kifejlesztett véderő.

A nagyhatalmak tárgyalásain mindenik nagyhatalomnak olyan súlyos a szava, a milyen erőt tud neki kölcsönözni a maga haderejével. Minél nagyobb, erősebb és szervezettebb a nagyhatalom hadereje, annál bizonyosabban tudja maga részére biztosítani országai békéjét. Si vis pacem, para bellum. Ha békét akarsz, készülj a háborúra. — Ma már az európai politikai helyzet az, hogy ma már nem is készülni kell a háborúra, hanem készen kell lenni a háborúra. — Mert az a nagyhatalom, amely nincs erre készen, az egyszerűen lemarad a lobogóval. Már most hogyan

lett a mi monarchiánk készen arra, hogy szavainak súlyt kölcsönözzön. Természetesen azzal a véderőtörvényvel, amelyet Tisza István és a kormány üdvös előrelátással június negyediken a rövidlátó ellenzék obstrukciójának karmai közül kiragadott, áttörve magát a lenyűgöző formák korlátain. Hol állanánk ma véderőtörvény nélkül!

Ha már most az idő ekképpen sajuosan igazolta a június negyedikeknek szükségét és a monarchiát valószínűleg megmentette ez a kormányakció egy nagy európai blamagétól, akkor talán itt volna már az ideje, hogy az ellenzék jobb meggyőződése ellenében ne forszírozza a parlamenti forradalmat, amelynek ma már kifejezetten egyéb célja nincs, mint hogy megbosszulja magát az ellenzék a kormányelnökön és házelnökön, akik ismerve a veszélyes külpolitikai konstellációt, nagy önfeláldozással egy Curtius ugrást tettek, a melylyel a monarchiának a későbbiek igazolása szerint meg mérhetetlen szolgálatot tettek.

Az izr. Patronage alakulása Ujhelyben.

Megalakult az Országos Izr. Patronage ujhelyi fiókja.

— nov. 6.

A helybeli izr. anyahitközségnek a múlt vasárnapon ünnepi napja volt: megalakította az Országos Izr. Patronage-Egyesület sátoraljaujhelyi fiókját, mely immár a 40-ik a maga nemében. Az alakuló közgyűlést a nagy templomban megtartott istentisztelet előzte meg, melyen Adler Illés dr. budapesti rabbi helyett, kit elhalaszthatatlan teendők a fővárosban visszatartottak, t. Breuer Soma nagykátai rabbi, aki az Orsz. Izr. Patronage-Egyesület érdekében országsszerte sikeres tevékenységet fejt ki, nagyszabású beszédet mondott, mely mely hatást gyakorolt. Az istentisztelet után a hitközség tanács-termében megtartották az O. I. P. E. sátoraljaujhelyi fiókjának alakuló közgyűlést, melyen a hitközség majdnem teljes intelligenciája — férfiak és nők — vett részt. A gyűlést Zinner Henrik hitk. elnök nyitotta meg s szólította nemes munkára, üdvözölte a megjelenteket és bemutatta a központ küldötteit: Mezei Mór dr.-t, városunk neves szülöttét, az orsz. izr. iroda elnökét és a szóban levő egyesület védnökét, t. Breuer Soma nagykátai rabbit és Bartos Kálmán drt, az egyesület ügyvezető titkárát. Ezután Rudali Izrael dr.-t a jegyzőkönyv

vezetésére kérte fel. Indítványára a gyűlés erre lelkes éljenzés közt Mezei Mór dr.-t választotta meg diszelnöknek, aki székfoglaló beszédében mint a város szülöttje a meghatottság hangján visszaemlékezett gyermekkorára. Itt kezdett — ugymond — iskolába járni, e hitközség iskolájában és templomában tanult meg imádkozni s ennek az iskolának köszönheti, hogy most is szívvel-lelélekkel zsidónak vallja magát...

A nagy tetszéssel fogadott székfoglaló beszéd után Bartos Kálmán dr. egyes. titkár szép propaganda-beszédében ismertette az Orsz. Izr. Patronage-egyesület nagyarányú munkásságát. Megelőzi a büncselekmények elkövetését azáltal, hogy az elhagyott erkölcsi romlásnak kitett és a züllésnek indult, ugyszintén a bíróságok által feltételelesen elítélt, valamint a büntetésük kiállása után a letartóztatási intézetekből szabaduló izr. vallású gyermekeket és fiatal-korúakat védelmébe fogadja, vallás-erkölcsi gondozásban részesíti és azoknak tisztességes munkásokká való nevelését előmozdítja. Az O. I. P. E. most az egész ország területén 35 vidéki telepén több mint 1300 iskola-köteles gyermeket gondoz: ruházta, ellátja, iskoláztatja őket. Azonban ez az 1300 gyermek csak csekély részét képezi azoknak a nagyszámú, sápadt arcú vézna gyermekeknek, akik dideregve, elrongyolódott ruhában arra várnak, hogy az O. I. P. E. őket védelmébe vegye. E szegény gyermekek ezrei élő szemrehányást képeznek a jómóduakra nézve és intelmet, hogy segítsünk embertársainkon, gyermekeiken akkor, amikor még lehet, amikor még nem késő... Bartos Kálmán dr. egyes. titkár hatásos, buzdító beszéde után Reichard Salamon dr. szólalt fel és lelkes beszédében aposztrofálta a diszelnököt és az egyesületet. Indítványára a gyűlés kimondotta, hogy a *fiókegyesület megalakítja és gyermektelepet létesít.*

Erre Némethy Bertalan hitk. titkár felkérte mindazokat, kik a belépési ívet még alá nem írták, hogy az egyesületbe szívük sugallata szerint, de legalább mint pártoló tagok évi 5 korona tagsági díj elvállalásával lépjenek be. Számos pártoló tagon kívül eddig 95 rendes tag 10 kor. évi tagsági díjjal jelentkezett. Alapító tagokul jelentkeztek egyenkint 200 koronával: az izr. főzshitközség, a chebra kadisa-egyesület, az izr. nő-egyesület, Zinner Henrik, Gutmann Mór, Gutmann Mórné, Rudali Izrael dr. és Mezei Mór dr., aki a központi egyesületnek is alapító tagja. Ezt követte Rudali Izrael dr. jelentése a szervező-bizottság eddigi működéséről. Indítványára a közgyűlés köszönetet szavazott a hitk. eljárásának, a pénzintézeteknek, a chebra kadisa-nő- és betegsegítő egyesületnek az eszme támogatásáért, Gutmann Mór-nának és Zinner Henriknének pedig kifejtett buzgalmukért. A szervező-bizottság nevében előterjesztett javaslatára Mezei Mór drt. védnökül, disztagokul pedig t. Breuer Soma rabbit és Bartos Kálmán drt. választották.

A tisztikar következőkép alakult meg: Tiszteletbeli elnökök: kozmai Kun Frigyes és Zinner Henrik; elnök Zinner Henrik mint a hitközség elnöke, elnök Gutmann Mórné; társelnökök Haas Fülöp mint a chebra kadisa elnöke és özv. dr. Rosenthal Sándorné mint az izr. nőegyesület elnöke; alelnökök: özv. Fuchs Mórné és dr. Haas Bernátné, Ligeti József dr. és Widder Gyula; a telepíztottság elnökei: Gutmann Mór és Haas Fülöp; alelnökei: Székely Albert dr., Róth Józsefné és Reichard Ármint mint az izr. betegsegítő-egyesület elnöke; a propaganda-bizottság elnöke: Reichard Salamon dr., társelnökei: Halász József és Grünbaum Simon; pénztáros Reichard Lajos, ellenőr Haas Adolf, ügyvezető titkár Rudali Izrael dr., titkár id. Bettelheim Jakab dr., ügyész Berger József dr. és orvos Stern Ármint dr. Az erre megalakított választmányt a később belépő tagok sorából még kiegészíteni fogják.

A megalakulás befejezése után a közgyűlés Székely Albert dr. indítványára t. Breuer Soma rabbinak a jeles hitszónoklatért köszönetet mondott és elhatározta, hogy ezen hitszónoklatot, valamint Mezei Mór dr., Bartos Kálmán dr. és Reichard Salamon dr. beszédeit jegyzőkönyvbe vegyék. Ugyancsak Székely Albert dr. indítványára Székely Ferencz udvari tanácsost, az O. I. P. E. nagyerdemű elnökét táviratilag üdvözölték.

Végül Mezei Mór dr. diszelnök a közgyűlést a központ köszönetének nyilvánításával berekesztette, előbb azonban még egyszer nemes hangon beszélt az egyesület hasznos működéséről, amihez a most megalakult helybeli fiókegyesület hathatós támogatását kérte. K. S.

A banket.

A vendégek tiszteletére este 8 órakor nagyszabású társasvacsorát rendeztek a Magyar Király szálloda külön éttermében, melyen városunk izraelita intelligenciája csaknem teljes számban részt vett. A kitűnő vacsora egyre emelkedő hangulata megnyitotta a szívek és a szájak zsillipeit s egymást érték a pompásnápompásabb felköszöntők. Élőnek Zinner Henrik emelkedett szózársra s meleg szavakkal üdvözölte a megjelent hölgyeket és urakat. Reichard Salamon dr. az O. I. P. E. védnökére, a jelenvolt Mezei Mór dr.-ra mondott hatásos felköszöntőt, melyre a felköszöntött válaszolt, előadva néhány érdekes, régi epizódot abból az időből, midőn még Ujhelyben tartózkodott. Beszéde végén hivatkozott arra, hogy bár elkerült innen, szívében most is idevalónak érzi magát s büszke arra, hogy ujhelyi. Az éljenzéssel fogadott beszéd után Ligeti József dr. mondott köszönetet Breuer Somának megjelenéséért s a Patronage érdekében kifejtett tevékenységéért. Breuer Soma hosszabb beszédében válaszolt dr. Ligeti szavaira. Egy zsidó példabeszédből indulva ki, rendkívül lebilincselő és érdekfeszítő módon fejtette ki az abban rejlő igazságot, hogy t. i. a szegény ember szíve mindig fogékonyabb embertársai szenvedésének

Őszi cipő divat ujdonságok

FÖLDES FERENCZ CIPŐÁRUHÁZA
Sátoraljaujhely, Fő-tér.

a megértésére, mint a gazdag. Örömmel látja, hogy Ujhelyben ez más-ként van, itt gazdag és szegény egyaránt meglátja a szenvedéseket s egyformán siet azok enyhítésére. A lendületes, megkapó beszéd után *Lieberman* Sándor jelentkezett szólásra és Sárospatak izr. hitközsége nevében és megbízásából bejelentette, hogy a sárospataki hitközség vezetői és tagjai minél nagyobb számban óhajtanak és fognak résztvenni a most megalakult egyesület működésében. Orvendetesen vették tudomásul *Lieberman* szavait — s mint privátim értesültünk — az egyesület programmul tüzi ki Zemplénmegye összes izr. hitközségeinek bevonását működése körébe. *Némethy Bertalan* volt a következő szó, ki magas szárnyalású beszédében fejtette ki, hogy a zsidó nép mindig haladt a korrallal, s hogy náluk az erkölcs eszméje mindig a kor eszméje is volt. Köszönti az egyesület vezetőit *Guttman Mórnét* és *Rudali Izrael dr.-t*, kiknek működése elé a legnagyobb foku bizalommal néz. *Mezei Mór dr.* válaszol *Némethy* szavaira és annak a haladásra vonatkozó tételét igazolja a maga tapasztalataival, mondván: hogy bizony az ujhelyi izr. hitközség 25 évvel ezelőtti jegyzője nem lett volna képes ilyen magvas, hatásos beszédet tartani, mint *Némethy*, a mostani jegyző. *Rudali Izrael dr.* köszöni a bizalmat, mellyel az egyesület jegyzői tisztére megválasztották, igéri, hogy minden erejéből igyekeznék fog a belhelyezett bizalomnak megfelelni s egyben üdvözli a patronage összes hölgy és férfi tagjait.

A felkészítő sorát *Widder Gyula* rendkívül elmés beszéde fejezte be, ki rámutat arra az okra, mely a jótékony terén eddig hanyatlást idézett elő, hogy t. i. a hölgy közönség nem pártolja kellőleg. Felkéri a hölgyeket, hogy női szívük finomabb ösztönével legyenek segítségére a férfiaknak s ennek reményében üdvözli őket.

A nagyszerű banket az ima elmondása után 11 óra tájban ért véget.

A pataki herceg a bolgár harctéren.

Windisch-Graetz Lajos herceg és egy magyar újságíró találkozás a Stara-Zagora főhadiszálláson.

A hercegi protekció.

— nov. 6.

A világlapoknak a balkáni háboruba kiküldött haditudósítói között van *Adorján Andor* is, Az Est-nek nagykézsztűségű, kitűnő munkatársa. És a török-bolgár harctéren idők katonai attaséi minőségben *Windisch-Graetz Lajos herceg* is, a nagy népszerűségű fiatal pataki főúr.

A napokban érdekes találkozás volt a magyar haditudósítónak *Windisch-Graetz herceggel*. Erről az Az Est egyik legutóbbi számában ír *Adorján Andor* s levelének idevonatkozó részét érdekesnek tartjuk leközölni.

(*Adorján Andor* megtudta, hogy a bolgárok új főhadiszállására csak 8 haditudósítót akarnak átvinni a 120-ból s a kiszemeltek közül — 6 hiányzik. Odavoltam a kétségbeeséstől, — mondja, majd így folytatja:)

... Egyszerre csak hallom, hogy

tegnap este megérkezett *Windisch-Graetz Lajos herceg*. Nyomban kaptam magam és bár a herceg *Ferdinánd király itteni szállásán lakik*, nem nyugodtam addig, míg egy levelet be nem juttattam hozzá, amelyben hivatkoztam magyar főrend voltára, magyar érzéseire, to-kaji pingezdaságára, mindenre a a kerek világon, és végül arra, hogy magyar létemre ki vagyok rekesztve, noha egyedül képviselem az egész magyar sajtót.

Alig hogy beküldtem a levelet, kijött maga a herceg, levette a télikabátomat, bevezetett a szalonba, leültetett és vagy fél óra hosszat beszélgettünk. Roppant szívélies volt, kimondhatatlanul kedves, milyen boldog egy honfitárral találkozni itt, egész idő alatt magyarul beszélgettünk, elmesélte mi történt közben otthon. Nyomban megígérte, hogy interveniálni fog és intervenciójának meg van az eredménye: mehetek. Közben az újságtudósítók között nagy lőtásfutás indult meg, az emberek a szófiai követeknek telefonáltak, a lapjaiknak intervencióért, valóságos forradalom ütött ki, amelyet azonban cikknek most megírni későn lenne és nem is volna érdekes.

Miközben a hercegnél voltam, megérkezett hozzá *Ferdinánd* izenetével *Sztancsiof*, a király este hét órára várja. Már most az a helyzet, hogy alkalmasint vagy huszan megyünk *Musztafapasaig*, ahol azonban új kiválogatás lesz. En ellenben már megkaptam rendelkező leveletem, amely végleg bevezet a főhadisereghez, amelynek *Kutincsen* tábornok a vezére. Ő vette be *Kirk-Kilissét* is. Ha a főhadisereghez eljutok, névirati tudósításaim valószínűleg néhány napig szünetelni fognak, mert az elfoglalt területen sem kellő táviró-felszerelés, sem pedig — legalább egyelőre — cenzura nincs, anélkül pedig még egy levelező-lapot sem fogad el a tábori posta.

Mikor szivességét megköszönve, elbucsztam tőle, feljogosított a herceg, hogy bármikor meglátogassam, megígérte, hogy mint itt lévő egyetlen magyar újságírónak, minden tekintetben rendelkezésemre áll és segítségemre lesz, amit tud, azt közölni fogja velem, katonai dolgokban utba igazít és mivel rajta át most *Stancsiof* is a legjobb viszonyban vagyok, igazán azt mondhatom, hogy e pillanatban a király dolgozó szobájának küszöbén állok.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(Képviselőtestületi gyűlés. Ma délután 3 órára hivta egybe a polgármester a képviselőtestület tagjait rendkívüli közgyűlésre, melynek fontosabb tárgyai ezek: A vízmű 3-ik gépesportjának szállítására vonatkozó ajánlatok feletti döntés. Polgármester jelentése *Kulits József* közígyakornok alkalmaztatása tárgyában. Tanács javaslata a közvilágítás javítása tárgyában a további lépések megtétele iránt. Törvényhat. biz. határozat Sátorajauhely város új nyugdíjszabályrendelete tárgyában. Tanács intézkedése a borpincészet ügyvezetése tárgyában. Sátorajauhelyi vadászársaság kérvénye a város birtokterületein gyakorolható vadászati jognak szabaddé váló leendő bérbeadása iránt. Belügyminiszter intézkedése a sátorajauhelyi községi választó kerületek megalakítása tárgyában. Törvényhatósági biz. határozat a városi házi és gyámpénztári tőkék gyűmöléséről elhelyezése tárgyában. Mérnök jelentése a vízmű szeptember havi

vizsgálatáról. Tanács javaslata a sátorajauhely — nagybári — csarnahói vicinális közút építése és fenntartására előirányzott költségből a város terhére megállapított 2661 kor. 06 fill. kiutalása iránt. A felsőkereskedelmi iskola igazgató-bizottságának üléséről felvett jegyzőkönyv bemutatása s az építkezés ügyében szükséges további lépések megtétele.

Az alispán akciója.

Megalakult a Sátorajauhelyi és vidéki általános Nőegylet.

1000 koronás adomány az új egyesületnek.

— nov. 6.

Egyik utóbbi számunkban adtunk hírt *Dókus Gyula* alispánnak abbéli nagyfontosságú kezdeményezéséről, hogy az összes ujhelyi és vidéki jótékonyegyleteknek mintegy központi orgánumául egy általános nőegylet szerveztessék; s ma már az érdekes és következményeiben messze kiható eszmének megvalósulásáról számolhatunk be. A „Sátorajauhelyi és vidéki általános Nőegylet” vasárnap délután megalakult. Erről az alakulásról a következő tudósításunk számol be:

Az alakuló gyűlésen az alispán meghívására több mint harminc hölgy jelent meg, az ujhelyi jótékonyági mozgalmak ismert résztvevői közül. A megjelentek közül a következők neveit sikerült lejegyeznünk: *Ambrózy Nándorné* és leányai, *Margit* és *Clariss*, *Dókus Lászlóné*, *Meczner Béláné*, *Bernáth Aladárné*, *Boronkay Lászlóné*, *Farkas Andorné*, dr. *Horonyay Béláné*, *Juhász Jenőné*, *Isépy Istvánné*, dr. *Chudovszky Mórné*, *Matolay Ida*, *Hericz Sándorné*, *Gyulai Károlyné*, *Radó Jolán*, özv. *Mándy Istvánné* és még számosan. Megjelent az alakuláson dr. *Chudovszky Mór* is, az Erzsébet-kórház igazgatója.

A gyűlést, melyen a jegyzői tisztet dr. *Osváth Dezső* töltötte be, *Dókus Gyula* alispán délután fél 5 órakor nyitotta meg szép beszéddel. Miután a megjelent hölgyeket üdvözölte, a gyűlés elnökül *Ambrózy Nándornét* ajánlotta, ki megválasztása után az elnöki széklet elfoglalta.

Majd *Dókus Gyula* alispán behatóan fejtegette a felvetett eszmét, elmondván, hogy milyen szép hivatás vár egy általános nőegyletre, mely a más-más irányokban működő sokféle jótékony egyesület között a szervi kapcsolatot alkotná, a többi egyleteket szükség esetén erkölcsileg és anyagiilag támogatná, rendkívüli esetekben segítségükre sietne.

A gyűlés az alispán szép beszédének s meggyőző érveinek hatása alatt nagy lelkesedéssel, egyhanguan kimondta a „Sátorajauhelyi és vidéki általános Nőegylet” megalakulását. Ezután *Osváth Dezső dr.* felolvasta az alapszabálytervezetet, melyet a gyűlés elfogadott s jóváhagyás végett a miniszteriumhoz felterjeszteni határozott. A gyűlés ezzel véget ért; a tisztikar megválasztására a legközelebbi közgyűlésen kerül majd a sor.

Az új egyesület eszméjének életre valósgát misem bizonyítja jobban, mint az, hogy alig történt meg az alakulás, s máris akadt egy nemes emberbarát, kinek példáját bizonyára sokan fogják még követni, s aki nagy adománnyal sietett az egyesület humanus működésének előmozdítására. *Sulyovszky István kir. tanácsos*, ki tett jótékony adományaival oly sokszor mutatta meg nemes, fenkölt gondolkodását és melegen érző, emberbarátait szerető szívét, volt az első, aki *Dókus Gyula* alispán kezébe 1000 korona adományt küldött a „Sátorajauhelyi és vidéki általános Nőegylet” céljaira. A nagyszerű adományt az alispán táviratilag köszönte meg a nemes érzésű jótékony adakozónak.

E biztató és fényes kezdetből és abból a körülményből, hogy agilis alispánunk eszméjét az ujhelyi hölgyek s ezeknek is a jótékony terén legvezetőbb alakjaik oly nagy lelkesedéssel karolták fel, biztos reményt merithetünk az új egyesület eredménydus, nagyhatású működésére.

Véres házkutatás.

A bortolvaj halála.

Keresztüllőtte a csendőr.

A maga nemében, sajnos, nem ritka, de annál súlyosabb esetet jelentenek *Tályáról*, mely szomorúan jellemzi alsóbb néposztályunk züllött erkölcsi viszonyait, melyek már odáig sülyedtek, hogy nemcsak elkövetik a bűnt, hanem annak fedezésére végső pillanatban is mindenre, még a legelvetemültebb tettekre is készek.

Rémiás Tóth János tályai fuvaros esett áldozatul bűnének s hiszszük, hogy esete sokaknak fog intőül szolgálni, mert már-már belegyökereedett az a tudat sokaknak lelkébe, hogy a karhatalom, illetőleg az igazságszolgáltatás emberének úgy sem szabad senkit bántani s e téves hitben ellenkezőleg már a bűnön rajtakapott igyekszik hatalmasabb lenni.

Az esetről egyébként a következőket jelentik:

Szabó József dr. tályai szőlőbirtokostól két hordó bort lopott el valaki nem régeből. Amint a két hordó eltűnéséről a károsult tudomást szerzett, rögtön jelentést tett a csendőrségnek. A nyomozás meg is indult. A gyanu alapján csendőrök jelentek meg *Rémiás Tóth János* fuvaros lakásán és házkutatást akartak tartani. Csütörtökön reggel történt a dolog.

A házkutatás azonban nem ment simán. *Rémiás Tóth János* nemcsak ellenállott, hanem dulakodni is kezdett a csendőrrel. Majd előjött a fia is és baltával meg kövekkel támadtak a csendőrré.

Már-már attól lehetett tartani, hogy nemcsak a házkutatás hiúsul meg, hanem a csendőrt is bántalom éri, ki már szuronyal volt kénytelen védekezni, mikor egy újabb támadás folytán a csendőr önvédelemből löfgyvert volt kénytelen használni.

A csendőr lőtt s *Rémiás Tóth*

Jarcsó cukrászda!
Sátorajauhely, Főter 10. szám

Ajánlja legfinomabb sajátkészítményü
bonbonjait és tea-süteményeit.
Reggeli és uzsonna kávé.
Fontos és figyelmes kiszolgálás.

János átlőtt mellet, holtan rogyott a földre.

A házkutatásnál az ellopott hordók dongáit sikerült a kemencében megtalálni. A bort más edényben helyezte el Rémiás s a hordókat nehogy bűnjelül szolgáljanak, el akarta égetni.

Az esetről jelentés érkezett az ujhelyi ügyészséghez s a csendőrpáranesknokság is megindította a fegyverhasználat ügyében a nyomozást.

HIREK.

Pesti glosszák.

Budapest, 1912. nov. 4.

Ránknyitott november, a nyirkos, hideg, gonosz november. A levegőben leheletfójtó ködöslapok usznak, az utcák levegőjét költözködők társzékerei dűbörgetik, autók, fogatok, cifra urakat, asszony-ságokat röpitenek kit bálba, kit színházba. — A köruton egy hirdetés iszlop előtt néhány nyútt ruhájú munkás álldogál. Nézik a plakátokat: színházak, orfeumok, táncteremek, kabarék, képviselőház, mind-mind megnyitnak a fényes, a pompás szórakozó helyek. De mit ér ez nekik, kiknek nincs mivel fűteni novemberben, nyirkos, hideg, gonosz novemberben...

Nincsenek többé rikkancsok kiáltak föl minden délután, mikor egy tizenyole éven felüli, tisztos uriember markomba nyomja a rendes estilapomat. Nem, ezek nem rikkancsok. Lapkihordók, mozgótűzdek, újságárusok, vagy akármi más, de nem rikkancsok. A rikkancs, a fúrge utcaágyerek, a fűtő-része, dalolva szaladó, a „hipp-hopp ottlegyek, ahol akarok“-ember, a gondtalan élő bohém-sereg nincs többé. Elmentek, ott kellett hagyniok a vig világot, mert nagyon fiatalok voltak, mert nagyon örültek. Most elszegődtek boyoknak, utcabetyároknak, tolvajoknak, lakat-feltörőknek, ligeti jasszoknak. Hiszen ezek is jó pályák és ami fő: nem kívánnak tizenyole betöltött évet.

Mint a tenger fővénye szaporodnak nap-nap után a folyóiratok, revük, revolverújságok. A sok feltehetőség meg egész tehetőség telenség nem tud hol teret találni szerény írásművei számára, hát lapot indít, melynek ő maga a szerkesztője, kiadója, előfizetője, olvasója. Most is itt fekszik előttem egy néhány mutatványba küldött, ujjonnan megindult folyóirat. El-el-nézem cifrára festett címkéjüket, mely izléstelen és ríktó mint az utcalányoké s közben arra gondolok, hogy egész Magyarországnak mennyi a „sok semmitérő“ sosem olvasott zuglapja, de nincsen gal-lér és kézelő gyára.

Fábián Ferenc.

A Kazinczy-körből. Rendkívül érdekes estéi lesznek a körnek november hóban. Mint a kör vezetősége értesít, e hó 16-án jön az 5-ik gyalogezred zenekara s szimfonikus előadást tart. Az előadásán még zongora, hegedű és énekes is szerepel. November 26-án a bájos amerikai Miss Ware hegedűművésznő fog szerepelni Dientzl Oszkár zongoraművész kíséretével. A művésznő Magyarország nagyobb városait látogatja meg; a hol eddig szerepelt, mindenütt a legnagyobb elragadtatással irnak a művésztéről. Közben felolvasó estély lesz. E programmból látszik, mily sok művészi élvezet van kilátás e hónap-

ban, melyeket a Kazinczy-kör agilis vezetőségének köszönhetünk.

Fischer-Colbrie püspök Ujhelyben. A Sátoraljaujhelyi Kath. Oivasó-kör 1912. november hó 10-én tartja ujjonnan épült helyiségének felszentelési ünnepélyét. Az új köri épület egyházi megáldását Fischer-Colbrie Agoston dr. kassai püspök, az egyesület fővédnöke fogja végezni. Az ünnepély részletes sorrendje a következő: November 10-én, vasárnap d. u. 2 1/2 órákor gyülekezés a kath. kör udvarán a megyés püspök ur fogadására. D. u. 3 1/2 órákor az új épület egyházi megáldása. Utána felavató diszközgyűlés a következő tárgysorozattal: Megnyitó beszéd. Mondja: Bessenyei István apát-plébános, diszelnök. Ünnepi beszéd. Tartja: Fischer-Colbrie Agoston dr. megyés püspök. Az egyesület története. Irta és felolvassa: Gasparik János, ügyvezető-elnök. A diszközgyűlés után közvetlenül a kath. népszövetség tart gyűlést. Szónokok: Braun László helyi igazgató, dr. Behyna Dezső ügyvéd, Szalánczy Andor központi kiküldött és Mayer Géza erdőhorvátii plébános. Este 7 órákor társas-vacsora a kör nagytermében.

Schack Béla főigazgató Ujhelyben. Schack Béla, a kereskedelmi iskolák főigazgatója vasárnap Ujhelybe érkezett a városi kereskedelmi iskola látogatására. A főigazgató tiszteletére Parkas Andor polgármester hétfőn estére a városháza tanácstermébe banketre hívta meg az igazgató bizottság tagjait és a kereskedelmi iskola tanártestületét. A főigazgató úgy hivatalos látogatása alkalmával, mint a banketen kifejezést adott annak az óhajnak, hogy az iskola építkezése mielőbb megkezdésék, mert a jelenlegi állapot, hogy t. i. az iskola két épületben van, egy a tanárok, mint a tanulók egészségét veszélyezteti. A polgármester közölte a főigazgatóval, hogy a jelenlegi financiai helyzetben a város nem foghat az építkezéshez, de épen mostanában fontos lépések fognak történni ez ügy rendezésére nézve. Ugyanis az igazgató bizottság legutóbbi határozata értelmében a polgármester és 4 igazgatói tag közelebről küldöttségileg fog eljárni a kormányánál, — Kazy József képviselőnknek az akcióba való bevonásával, — az 1914 és 1915. évi állami budget terhére megadandó 150 ezer korona államségélyért. A főigazgató egyébként megelégedésének adott kifejezést a tanulmányi állapot felett.

Adminisztratura a magyar görög-katholikus püspökségben. A nemrégben létesített magyar gör. kath. püspökséget — mint értesülünk — egyelőre nem töltik be, hanem adminisztrator fogja intézni a püspökség ügyeit. Scapinelli bécsi pápai nuncius a pápa megbízásából Papp Antal ungvári gör. kath. püspököt kérte fel az új egyházmegye adminisztrátorául, aki a megbízást el is fogadta. Ez az interregnum addig fog tartani, amíg az új egyházmegye szervezése befejeződik, ami, tekintettel a sok teendőre, esetleg évekig eltarthat.

Az ujhelyi gyógyszerárak zárórája. Az ujhelyi gyógyszerárak zárórájában változás állott be, amennyiben november 1-től május hó 1-ig a gyógyszerárakat este fél 9 órákor zárják, reggel pedig fél 8-kor nyitják ki.

Egy volt ujhelyi szerző darabja a kassai színpadon. Érdekes színházi eseménynek lesz színhelye a közeli hetekben a kassai színház, ahol egy volt ujhelyi, jelenleg kassai író-embernek darabját mutatja be az ottani színtársulat. Tima József pár év előtt már az ujhelyi színpadon is sikerrel kísérletezett, amidőn „A gávai bíró“ c. népszínművét itt bemutatták. Most a „Kardbojtéri“ c. társadalmi színművét a kassai színház igazgató-

sága fogadta el előadásra s az már a legközelebb színrre is kerül. Az előadás iránt, mint lapunknak Kassáról írják, nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Dr. Grosz Dezső ügye. A Radnay Ferenc-féle fizetésképtelenség ügyből kifolyólag Radnayné, továbbá Grosz Dezső dr. és társai ellen tett feljelentés ügyében, melynek fejleményeit élénk érdeklődéssel kíséri a közönség, fontosabb mozzanatok történtek. Ugyanis a vizsgálóbíró a feljelentés következtében bünygyi zárlat alá vett 54 ökröt nov. 3-án feloldotta a zár alól. Továbbá a hiteltelzőkkel már az egyezés is létrejött s a feljelentő főhitelező maga is belátván az egész eljárás indokolatlan és céltalan voltát, a feljelentés visszavonását határozta el. Tudósítónk különben megkérdezte magát a megvádolt vezérigazgatót, dr. Grosz Dezsőt, hogy mit szél ügyének újabb, kedvező fordulataihoz, mire ő a következőket mondotta:

— Mint elejétől fogva reméltem, a vizsgálat gyors tempóban tisztázza ügyünket s rövid idő múlva teljesen világosan fog a nagyközönség előtt állani a való tényállás. Megjegyezhetem, hogy ma már nemcsak a vizsgálat haladt előre igen nagy lépésekkel, de előttünk tisztán áll az is, hogy melyek voltak az egész esetnek, a mi meghurcoltatásunknak anyagi mozgató rugói is. Ismétlem, nincs messze az idő, melyben majd ezek a háttérben működő erők is napfényre fognak kerülni.

A SAC. Kassán cím alatt mult számunkban hírt adtuk annak a bajnoki mérkőzésnek, melyet a SAC-nak kellett volna vasárnap a Kassai AC.-al játszania. A SAC ennek a mérkőzésének elhalasztását kérte, mert I. csapatbeli játékosainak jórésze másnemű fontos elfoglaltsága miatt nem mehetett volna Kassára. Az itthon volt néhány I. csapatbeli játékos ki-egészítve a második csapatból barátságos mérkőzést játszott vasárnap az „Egyetértéssel“ s azt 2:1 arányban legyőzte. Az „Egyetértés“ csapata határozott fejlődés útján van, de meglehetősen durva játékmódoráról le kell szoknia, ha teljesen jó csapatná akar válni.

Öngyilkosság. Vasárnap reggel a „Hungária“ gőzmosoda előszobájában forgópisztolyal főbe lötte magát Lakatos János técsői születésű, 27 éves kőtelgyári munkás s néhány pere múlva meg is halt. Végzetes tettére az indította, hogy gazdája már megsokalta a sok előleget, amit Lakatos kiszedegetett és nem akart neki többet adni; hozzájárult ehhez még az is, hogy menyasszonya egy hónappal ezelőtt szakított vele s ezt a sok keserűséget már nem bírta tovább viselni Lakatos, vasárnap reggel végleg leszámolt ezzel a csunya világgal.

A rendőrség októberben. Schmidt Lajos kapitányunk a rendőrség mult havi működéséről szóló jelentéséből a következőket közöljük: A személy és vagyonbiztonság az elmúlt hó folyamán általában véve kielégítő volt. Lopás büntette 6, lopás vétsége 17, egyéb büntött vagy vétség 13 esetben fordult elő, illetőleg ennyiszor fogantatosított nyomozás. Baleset bejelentés 14 történt. A balesetek közt 3 halálos kimenetelű volt és pedig: október 4-én dr. Molnár János kórházi főorvos lovai az állami uton, a Némahegy közelében egy a foggattal szemközt jövő szamaras talyigától megijedtek s megbokrosodtak, miközben a kocsiiban ülők közül a főorvos neje és Blum Katalin házvezetőnő kiugrottak és egy közpírmára estek, minek következtén a házvezetőnő olyan súlyos agyarázkodást szenvedett, hogy még aznap meghalt. A főorvos neje

szintén súlyosabban sérült. 23-án Dorkai Lajos 7 éves gyermek egyedül maradt szülei Szabadság-téri lakásán s gyufával játszott, amitől ruhája meggyult s olyan súlyos égési sebeket kapott, hogy belehalt. — 29-én Schönfeld Dávid borsii tejszállító Bokor József üvegkereskedő padlására ment üres ládát venni s miközben a ládát nézte és méregette, hátrafelé lépett és a padlás nyílásán, mely a kapubejárat fölött van, a beton padlázatra zuhant és koponyarepedést kapott, minek következtében avékkül, hogy kihallgatható lett volna, a kórházba szállítása után néhány perccel meghalt. A bűnesetek közül meg kell említenem, hogy az ungvári pincék között több pincét feltörték és az értékesebb borokat alaposan megdézsmálták. A tetteseket a rendőrség Hord (Vaskó) László, Cebró Dučas János és Kurej András személyében kinyomozta és letartóztatta s a kir. ügyészségnek átadta. Itt megjegyzem, hogy a pincetelep őrizet nélkül van, miért is a tulajdonosok terhére legalább is a téli hónapokra kénytelen leszek a telepen pinceőröket alkalmazni. Kiutasított, kitiltott és eltoloncoltattott 44 a közbiztonságra veszélyes, idegen illetőségű egyén. Amerikába kivándorolt 10, visszatért 1 egyén. A sokat apostrofált közvilágítás legkevésbébbé sem javult. Napirenden van, hogy egyes izzólámpák és az ivrlámpák huzamosabb időn át nem égnek. A telep vezetősége mindannyiszor figyelmeztetve lesz a hiányokra, arra azonban gyakran napokig sem reagálnak. Ezekről egyébként külön is tettem jelentést.

Egy kivándorlási ügynök izgalmas letartóztatása. Jurpák András felsőalmádi származású hirhedt kivándorlási ügynök, akit országszerte körorznek, a napokban éjjel Szacsurban találkozott egy csendőrségi járőrrel, mely igazolásra szólította fel. Jurpák nem engedelmkedett, sőt ellene is szegült a csendőrknek mire dulakodás fejlődött ki, a csendőrk egyike Jurpáknak balcombját megszurta és az megadásra kényszerítette. Az ártalmatlanná tett embert azután a varannói kir. járásbíróshoz kísérték.

A Kephaldol. Beigazolt tény az, hogy az összes alkalmazásban levő fájdalomcsillapító és láz ellenes szerek többé-kevésbé káros és mérgező hatást gyakorolnak a szívre. Azért tehát az ilyen készítmények szedése csak a legnagyobb elővigyázat mellett volna megengedhető, sőt esetben általában nem volna szabad azokat bevenni, mert igen kellemetlen állapotokat okozhatnak. A Kephaldolnál ezen kellemetlen mellékhatások fellelése teljesen ki van zárva, amint ezt dr. Ortner Norbert, dr. Schlesinger, dr. Glax, dr. Federow egyetemi tanárok klinikáin és korházain végzett tudományos vizsgálatok igazolják. Ugyanezt bizonyítja a nagyszámú gyakorló-orvos, akik a Kephaldolt hosszabb idő óta alkalmazzák orvosi gyakorlatukban fejfájás, zsába, ischias, csuzos bántalmak, ideges fogfájás, havi tisztulással járó fájások, ugy szintén influenza, tüdőgyulladás, tifusz, váltóláz, orbánc és más fertőző vagy hurutos bántalmaknál. Két tableta bevétele után azonnal javulás áll be és ha ezután óránként veszünk még egy tablettát, akkor mihamarabb teljes gyógyulás lép fel. A Kephaldol tabletták minden gyógyszerárban kaphatók.

Telefon számunk: 42.

Felolós szerkesztő: Dr. Adriányi Béla.

Helyettes szerkesztő: Toleky Sándor.

Laptulajdonos: Éhler Gyula.

Sátoraljaujhely

HUNGARIA

vegytisztító- és gőzmosó.

Széchenyi-tér 6. sz.
a rk. templom mellett.

Tisztításra elfogad mindennemű béli és alkalmi ruhákat, butorszöveteket

Folyó hó 15-étől a felvett munkák budapesti műhelyünkben készülnek.

4114/1912. szám.

Zemplén vármegye közig. bizottságától.

Tárgy: A m. kir. államvasutak Töketerebes állomásának bővítése céljából Töketerebes község határában a Máv. céljaira szükséges földterületekre nézve a kisajátítási eljárás elrendelése.

Hirdetmény.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur folyó évi 66065/III. szám alatt a fenti tárgyban kelt intézkedéssel a kisajátítási eljárás megtartását az 1881. évi XLI. t.-cz. 33. és 40. §-ai értelmében elrendelvé, a leküldött kisajátítási terv és összeírás 2—2 példányát folyó évi november hó 1. napjától folyó évi november hó 15. napjáig 15 napi közszemlére Töketerebes nagyközség házában kitétetni rendelem s e végett a kisajátítási terv és összeírás 2—2 példányát a gálszécsi járás főszolgabirójának kiadom.

A kisajátítási eljárás határidejéül az 1912. évi november hó 18. (tizennyolcz) esetleg következő napjának d. e. 9 óráját Töketerebes nagyközség házához és onnan a helyszínére kitűzöm.

A kisajátítási eljárás foganatosítása céljából Thuránszky László várm. főjegyző, közig. bizotts. tag elnöke alatt dr. Szirmay István t. főügyész, közig. biz. tag, Hönsch Dezső nyug. műszaki főtanácsos, tvh. biz. tag és Lehoczky Ödön várm. irodatiszt biz. jegyzőből álló bizottságot kiküldöm.

A gálszécsi járás főszolgabiróját felhívom, hogy ezen eljárás jelen meg és hogy a kisajátítási terv és összeírásnak közszemlére történt kitételét és ennek kihirdetését igazoló községi bizonylatot, nemkülönben az érdekelteknek kézbesített hirdetmények vétiveit az eljárás alkalmával az eljárás vezetésével megbízott bizottsági elnöknek mutassa be.

Az érdekelteket figyelmeztetem, hogy a kisajátítási terv és összeírás elleni esetleges észrevételeiket az eljárási határnapig írásban, vagy az eljárás során szóbelileg adhatják elő és hogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz. ha az érdekeltek közül senki sem jelenne meg.

Jelen hirdetmény a törvény 34. §-a értelmében a „Budapesti Közlöny“-ben egy ízben és a „Zemplén“ című hirlapban három ízben közzététetni rendelem.

Miről Thuránszky László várm. főjegyző biz. elnököt, dr. Szirmay István t. főügyész, Hönsch Dezső nyug. műszaki főtanácsos biz. tagokat, a kisajátítási terv és összeírás 2—2 példányának kiadásával a gálszécsi járás főszolgabiróját, ennek útján Töketerebes nagyközség előljáróságát, a Máv. miskolci üzletvezetőségét, a kisajátítási összeírás 1—54 sorszáma alatt felsorolt összes érdekelteket és végül a többi iratok kiadásával Lehoczky Ödön bizottsági jegyzőt értesitem.

Sátoraljauhely, 1912. október 18.

Meczner Gyula

főispán,
mint a közig. biz. elnöke,

Eladó alma.

Arany renett, kormos, parmen, Kálvin, Jonathán, pogácsa és más legkiválóbb faj, kézzel szedett alma kapható

Meczner Gyulánénál

Sátoraljauhelyben.

Facsemeték eladása.

Mindennemű sor-, disz- és gyümölcsfák, diszcseserjék, bokrok, hónapos rózsák és minden a kertészetbe vágó növények nagy választékban kaphatók gróf Lónyay Elemér bodrogolaszii kertészetében és a „Stephanum“ kereskedelmi és növénytermelési telepén **Oroszvárrott** Moson megyében.

Tölgyfa eladás.

Gróf Andrássy Sándor ur önmagyméltósága velejei (posta, vasutállomás helyben) urad. erdejében 100 éven felüli 15 kat. hold területű tővön álló tölgyfa eladó. A vágatás és szállítás a vevőt terheli. Ajánlatok a homonnai urad. erdőhivatal címére nyújthatók be.

Felvilágosítással szolgál Horváth Elek uradalmi ispán, akinek utbaigazítása mellett a faállomány meg is tekinthető. Ajánlati határidő november hó 19-ike.

Homonna, 1912. okt. 31.

Brachfeld Károly,
urad. főerdész.

Kiadó lakás. Bérbeadó lakás.

A Kossuth Ferenc-utca 11. szám alatt 1 utcai és 1 udvari szobából álló lakás azonnal kiadó. Az udvari szoba esetleg konyhának felhasználható.

Értekezhetni

Boross László
tulajdonossal.

A Főutca közepén 2 utcai szoba egyik erkélyes, zárt folyosóval és konyhával azonnal bérbeadó.

Értekezhetni

özv. Kellner Józsefnél,

esetleg a házmesterrel.

Faeladás.

Vehécz község határában lévő erdőségben könnyen megközelíthető helyen eladó 3566 darab lábbon álló tölgyfa és 1000 ölre becsült lábbon álló bükkfa.

A varannói vasuti állomás 20 percze fekszik.

Felvilágosítás szereshető Lehoczky Sándor kir. törvényszéki elnöknel Miskolczon.

Szőlősgazdák

és
szőlőtelepítők figyelmébe.

AKI szőlőjét újra akarja telepíteni,

AKI szőlőoltványt akar rendelni,

AKI gyümölcsfát, rózsafát óhajt ültetni —

kérjen oktató díszárjegyet az alábbi oximtól:

Transylvania Szőlőtelepítő Vállalat,

Maros-Vásárhely,
Dr. Gecse Dániel-utca 39. szám.

LEGTARTÓSABB

huzott drótszálas lámpa

Magyar

SIEMENS - SCHUCKERT - MŰVEK

Budapest, VI., Teréz-körut 36.